

Churchill deyður

MAÐURIN SUM BJARGAÐI ONGLANDI OG ØLLUM HEIM
INUM UNÐAN HITLER OG NAZISMUNI

Winston Churchill er foddur í 1874. Sum ungur kom hann á kost-skúla av tí, at hann ikki var til at hava við at gera heima. Hesin seinri so viðgáttu stríðsleiðarin, var ein rættur óflýggjakroppur í skúlanum.

Hann hevði als ongan hug til bóka, og tí gekst honum ikki serliga væl. Men tá ið hann seinri kom á hermanskúla gekst honum betur, og kom hansara góða vit og skygsemi skjótt til sín rætt, sjálvt um hann tá fyrstu tíðina ikki rættliga kundi venja seg til tær strongu hermanskúlgurnar.

Men hetta var ikki nóg mikið. Hann droyndi um, at vera hermaður í stríðið, og kom hann sum ungur blaðmaður í boarastrið út fyri mangt ævintýrið.

Hann varð tikin til fanga, men eydnaðist tað honum undir vandafuldum umstøðum at flýggja. Stór-liga varð hann fagnaður tá hann kom aftur til Ongland.

Í 1900 var val í Onglandi til undirhúsið, hetta var tað sokallaða Khahivalið sum teir konservativu útskrivaðu, tí teir vóru fullfirsir, at úrslitið av boarastriðnum vildi geva teimum politiskun byr í seglini.

Churchill lat seg stilla upp í Oldham, og í teimum 6 vikunum valstríðið vardi, hevði hann hildið 110 roður. Beint var sum teir konservativu høvdu spáa, teir vunnu valið, og Churchill varð valdur inn í undirhúsið tó við teprum meirluta.

Hann fór tó skjótt yvir til teir liberalu, og var fleiri ferðir ráð-harri áðrenn fyrja heimsbardaga. Frá 1911 var hann flotamálaráð-harri og tað var honum fyrri at takka, at flotin var so væl fyrri, tá ið bardagin byrjaði í 1914.

Í 1918 varð hann hermálaráð-harri og í 1921 hjálandaráðharri, og var hann frá 1924—29 figgiar-málaráðharri, sum konservativur umboðsmaður.

Tað góða vinarlagið sum latst at vera millum Onglands og Týsk-lands líkaði Churchill stak illa, og hann mótmælti harðliga verju-politikkin sum Baldwin og seinri

Chamberlain fórdu mótevigis Týska landi. Churchill var ein heitur og áhaldandi talsmaður fyrri at vekja Ongland, yvir fyrri tí herdubbing Hitler hevði fyrri, men hann tosaði so at siga fyrri deyvum oyrum.

Tá ið N. Chamberlain aftaná at vera komin aftur til Croydon-flog-vøllin og veitraði við pappirinum sum merkti sundurliming av Tjekkoslavakinum og undirskrift Hitler sum merkti frið, varð hann stórliga fagnaður í Bretlandi og heimurin froddist við.

Tá ið Ongland og Frakland bjóaðu Týsklandi av 3. sept. 1939, sat Chamberlain sum forsetis-málaráðharri.

Churchill kom ikki til ræðið, fyrr enn Hitler hevði vunnið á flest øllum sameindu herliðunum, og skipaði hann tá eina heraðar-stjórn við ráðharrum úr øllum flokkum. Meðan Hitler lovaði týskum gull og grónar skógr segði Churchill: »Eg havi einki annað at bjóða tykkum uttan blóð sveitta og tæra, í einum av hansara stóru roðum.

Tá ið tey týsku bumbuflogforini herjaðu á London og vórðu ríkin aftur av teimum fáu bretsku jag-araflogforunum segði Churchill hesi viðgáttu orð: »Ongatið hava so nóg stáðið í so stórvári skuld til so fáar manse.

Tá ið bardagin var avhasaður og meginparturin av Europu lá í

smildri, varð val til undirhúsið í Onglandi. Churchill sum so manni-liga hevði fót Ongland og teir sam-eindu til sigurs, stillaði seg sjálv-andi upp til valið.

Fáur mundi gruna at hesin gamli herleiðarin nú fór at vera vrak-aður.

At Churchill varð vrakaður av veljarunum var ikki av tí, at teir høvdu ikki vírðing fyrri honum, men beint aftaná heimsbardagan høvdu vinstrasinnaðir og sosialist-iskir politikkarar meira álit hjá fólkinum, enn teir konservativu sum Churchill umboðaði.

Arbeidaraflokkurin kom at skipa stjórn við Attlee sum forsetisráð-harra.

Í 1951 vunnu teir konservativu valið og Churchill var nú einaferð enn forsetisráðharri.

Men nú fóru árinu at tyngja stríðshetjuna Churchill, og lat hann tí A. Eden fáa leiðsluna.

Mangur hevur mett Churchill sum frægasta stórmenni í hesari öld. Hetta er óivað nakað sum seinri ættarlið kunna døma um. Kortini eru allir teir heryvirmenn og politikkarar, sum hava skrivað minnisrit um bardagaárinu á einum mál um, at Winston S. Churchill var metasti maður teir kendu á ævi síni.

Churchill er tann seinasti av teimum »3 stóru«. Og navn hansara fer at standa sum eitt eyðkenni, ikki bert í Onglands søgu men eisini í heimssøguni, sum fryðidoml fyrri dirvi, frælsisvilja og áhaldni. ts.

Útróðrastudningur til mann- ing á mynstraðum skipum

HETTA ER MÁL, SUM FLOKKURIN HEVUR LAGT UPPSKOT
Á TINGBORÐ UM OG SUM VERÐUR VIÐGJØRT Í HESI TING
SETU

At fáa fisk til okkara flakavirki, ið eru komin, eins og til teirra, sum eru í umbúna at koma, er tor-fort so sum prislagið liggur í dag. Tað gevur ov litíð til fiskimenn-inar við teim stórru linubátum, sum tí hava verið noyddir at sigla á útlendskum marknað við fiski-num.

Hetta er stórt spell fyrri fiski-vinnu okkara og fyrri landið, fyrst og fremst fyrri okkara fiskimanna-og arbeidarafjöld.

Um linubátarnir og onnur for, ið nú sigla við mynstraðum fiski-monnum og vegna lága prísinn og

ta haravstandandi lágu inntøkuna, ið heimaarknaðurin gevur, megu sigla á fremmanda útlendskan marknað fyrri at fáa frægast burtur úr, kundu fingið sama prisstudn-ingin, ið nú verður veittur útróðra bátunum, sum vegna stóðdina me-gu landa í Føroyum. vildi tað bót so væl um prísinn og úrtøkuna við an landa í Føroyum at teir flestu fiskimennirnir við linubátunum vildu farið at hugsa um at landa í Føroyum. Hetta vildi broytt mynd-ina fullkomuliga av okkara heima-fiskiskapi við tað, at vit vildu fing ið so nóg fleiri fiskidagar og har-av stórri veiði og vaksandi arbeiði á landinum og meiri inntøku til skip og manning.

Javnaðaraflokkurin loyvir sær tí at seta uppskot um, at linubátar og onnur for við mynstraðum monn-um skulu fáa sama útróðrastudn-ing fyrri landaðan fisk í Føroyum sum dekkisfor og onnur for við mynstraðum monnum fáa.

Javnaðaraflokkurin loyvir sær tí at seta uppskot um, at linubátar og onnur for við mynstraðum monn-um skulu fáa sama útróðrastudn-ing fyrri landaðan fisk í Føroyum sum dekkisfor og onnur for við mynstraðari manning fáa.

Achorn søkt

Grunnurin »Stuppine« keypti sluppina »Achorn«, men mána-dagin seinrapartin varð hon sleip-að av Havnini eystur um Nól-søynna, har »Jens Chr. Svabø« søkti hana.

Sluppin varð ætlað at seta í stand og varðveitast sum eitt minni um sluppiðina í Føroyum.

Tað var spell, at hon skuldi vera so vánalig, at ikki varð henni lag-að at verða istandsett, tí ikki heilt sort av peningi er latin til grunnin til endamálið.

Upp á gjøt

MAKTA IKKI AT KREVJA INN SKATTIN

Soleiðis eitur ein greinastubbi í Dagblaðnum, sum St. hevur skriv-að.

Hann er ikki mjúkur við and-støðuflokkarnar á tingi og væl man so vera, teir munnu vera lands-stýrisflokkunum ein beiskur bitt.

Men St. eigur at vita, at ikki ber til at sleingja eftir øðrum fyrrenn fyrst er søpað undan egnu durum.

Upp á gjøt — tað man hóska ikki so illa til núsítandi landstýri, tess lógmanni við portugalskeyp-inum á sinni, tá undirskrivað var

uppá nógvar miljónir og ikki eitt oyra var til taks.

Og sama skilið man vera á øð-um okjum. Skattalógin verður nevnd. Men hvussu er?

Tað man ikki vera so leikandi hvat umsitingin av henni við-vikur og innkreivingin av peningi skuttaborgaranna. Tað verður meira enn onkur, sum verður klökkur, tá hann í ár fær eina eykarokning fyrri skatt, hann í fjør skuldi gjalda, men enn ikki hevur fingið rokning fyrri.

Vit mæla St. til at hugsa seg betur um, næstu ferð hann skrivar.

Fritíðarløn

OKKARA SAMFELAG KANN
IKKI LATA EINSTAKAN STÆTT
STANDA EFTIR. TI HEVUR
FLOKKURIN LAGT FRAM UPP
SKOT UM FRITÍÐARLØN TIL
ÚTRÓÐRARMENN

Arbeidsmenn, skipsfiskimenn og allir fastlontir fáa fritíðarløn. Eftir stendur nú útróðrarmáðurin. Men allar tær grundir, ið tala fyrri fritíðarløn til teirra, ið hava fing-ið hana, tala eisini fyrri fritíðarløn til útróðrarmenn. Skotið verður tí upp, at landið veitir útróðrarmonn-um somu fritíðarlønarsomár, sum skipsfiskimenn fáa.

LØGTINGIÐ 100.000 KR. Í LUTAPENINGI

TIL SILDAVIRKIÐ Í FUGLAFIRÐI

Arbeidsmannafelagið í Fugla-firði, Fuglafjarðar kommuna, Fuglafjarðar handverkarafelag ha-va reist málið um sildavirki í Fuglafirði.

Kommunan og arbeidsmannafelagið hava samtykt at seta munandi pen-ing í virkið. Sama hava íbúgvar-nir á staðnum gjørt.

Lf Føroya sildasala og Lf Grønlandsfelagið hava eisini tekn-að munandi partapening.

Tá ið partapeningurin skal vera 500.000, áðrenn felagið kann fara undir at gera nakað, og tað enn ikki er teknað meiri enn slakar 400.000, og litíð útlit er fyrri at fáa teknað meiri frá privatari síðu, hevur felagið vent sær til lög-tingið íggjognum landstýrið.

Landstýrið hevur lagt málið fyrri figgiarnevndina, har javn-aðarmenn straks søgdu seg at styðja tað.

Nú verður spurningurin um lands stýrið, um lögtingið gongur við at seta kr. 100.000 i, og um tá ver-ur sagt tað sama við Fuglafjarðar kommunu sum sagt varð við Frøð-biar søknar kommunu, tá ið hon samtykti at seta 165.000 kr. í sleipi stórarmálið á Tvoroyri, at lög-tingsins partapeningur verður treyt-aður av, at kommunan fráfellur

atkvøðurætt og stjórnarrætt í felag-inum.

Tað verða harðir kostir at seta kommununi.

Og tað verður ólukkan gáloysis-ábyrgdarleysur politikkur, um landstýrið eisini gevur allan at-kvøð- og stjórnarrætt sín í mun til partapeningin frá sær.

Móti Tvoroyri varð henda harða stóða tikin av hevndarhuga og illum hugi móti arbeidararørsluni.

Er tað sama tilfelli í Fuglafirði? Hvor skal hevast har?

1,5 prosent avgjaldið av søluvirðinum avtikið

Trupulleikarnir hjá fiskivinnuni tala fyrri so stórum kettum sum flokkurin mælir til at avtaka 1½ % avgjaldið av uttanlandasøl-unum

Sum kunnugt hevur fiskivinnan stórar trupulleikar við at bera seg og eigur tí at fáa so stórar lættar sum gjørligt. Tað er órættvist at skip, sum eru noydd at landa uttan fyrri Føroyar, skulu koma undir eitt eykagjald uppá 1½ % av sølu-virðinum. Hetta eru eigarnir ikki sjálvir harrar yvir og ger hetta

at bæði skip og manning fáa minni úrtøku.

Innsavningin útvarpð fyrriskip-aði m. a. við kvøðuljómasending-nýrsaftan til søknarkirkjuna í Kirkjubø gav úrlitið kr. 10.845,-

Arbeidsloysi í Norðanlondum

Á fundi hjá Norðanlanda ar-beiðsmarknaðarnevndini í fjør varð sagt, at Danmark ikki í seinastu 8 árinu hevði havt so lágt tal av ar-beiðsleysum fólki.

Tað sama er við Noregi og Svø-riki. Men í Finlandi er tað eitt stórt tal av arbeidsleysum fólki, av tí at landbúnaðurin og serliga teir smáu garðarnir ikki geva nóg mik-ið av arbeiði alt árið, og megu tí hesir smærri bondurnir fara í aðra vinnu, í hvussu so er ein part av árinum.

Í øllum londunum minkar tali av fólki sum arbeiðir í landbú-naðinum stórlega:

Í Danmark við 10.000 árliga
í Noregi við 1.000 árliga
og í Finlandi við 17.000 árliga,
skrivar blaðið hjá Norðna felag-num »Nordens Tidning».